

Not: Yazının sonuna 29.03.2004 tarihli yenileme notu eklenmiştir.

Her sene “imsak vakti” konusunda bazı tartışmalar çıkıyor. Bazı ilahiyatçılar “fazladan “oruç tuttuğumuzu söylüyor. Ekseri ilahiyatçılar ve hocalar da “haşa, olur mu öyle şey..!” diyerek söze başlıyor... Öte yandan bir imsakiye yarışı da alttan alta yürüyor. “Temkin vakitleri”, “yok sen doğru hesapladın-yok ben doğru hesapladım”lar havada uçuşuyor.

Söz konusu imsak vakti, Fazilet takviminde öbür takvimlerden farklıdır ve doğru olan odur. Bundan adınız gibi emin olabilirsiniz. Burada tabir caizse **kılı kırk yarararak**, Ehl-i Sünnet âlim-fakih ve astronomlarının kıstasları/kriterleri uygulanmış ve olabilecek en sıhhatli neticelere varılmaya gayret edilmiştir. [Daha geniş bilgi için bkz. <http://www.halisece.com/fikih/14-oruc/164-ramazanda-takvim-ve-imsakiyeler-neden-farkliydi.html>]

Oysa ki, oruca başlama ve bitirme vakti bize Kuran’da açıkça bildirilir:

BAKARA 187: .....Şafağın (FECR) beyaz ve siyah ipliğini birbirinden ayırt edinceye kadar yiye, için. Sonra geceye (LEYL) kadar orucu tamamlayın.....

Ayette iftar yapma zamanı, bir başka deyişle yeme içmeye başlama zamanı olarak GECE’nin başlaması gösterilir. Oysa ki, iftar saatinde ortalık ZİFİRİ KARANLIK falan değildir. Gayet aydınlıktır hatta. Ama bu konuda hiç çekişme yoktur. Güneşin batışa geçtiği an ve devamı GECE olarak kabul edilir. Burada güneşin GÖZLE GÖRÜLEN durumu veri alınır. Kimse GECE yazıyor diye karanlığı beklemez.

Fakat iş İMSAK vaktine gelince yukarıda girişte arz ettiğim tartışmalar başlar. Şimdi bu tartışmanın ne olduğunu size sayısal verilerle ve çeşitli görsellerle net olarak sunmaya çalışacağım.

Örnek olarak 06.06.2016 tarihli Ankara ilini veriyorum.

Önce “diyanet” imsakiyesine bir bakalım:

6
Haziran Pazartesi 2016
1 Ramazan 1437
1:21
İmsak vaktine kalan süre
01:57:37

TÜRKİYE ▼ ANKARA ▼

İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
03:19	05:13	12:54	16:50	20:22	22:07

Şimdi hesaplanan verileri kendimiz de kolaylıkla bütünsel olarak inceleyebiliriz.

Aşağıda şekilde gözüken siteye girip “sun calculator” dan tüm verileri alabilirsiniz.

timeanddate.com

Home ▾ World Clock ▾ Time Zones ▾ Calendar ▾ Weather ▾ Sun & Moon ▾ Timers ▾

Newsletter | About Us | Site Map | Account/Settings | Article Topics

Yeni İleti

Kime sirket@gmail

Sun Calculator

“Sun calculator”u tıkladığınızda arama kutusunu istediğiniz bir ili yazmanız yeterli.

Ankara

Search

Ankara
Turkey

World Clock

Şimdi verilere bakalım : (Fotoğrafa tıklayarak daha büyük bir görselde izleyebilirsiniz)

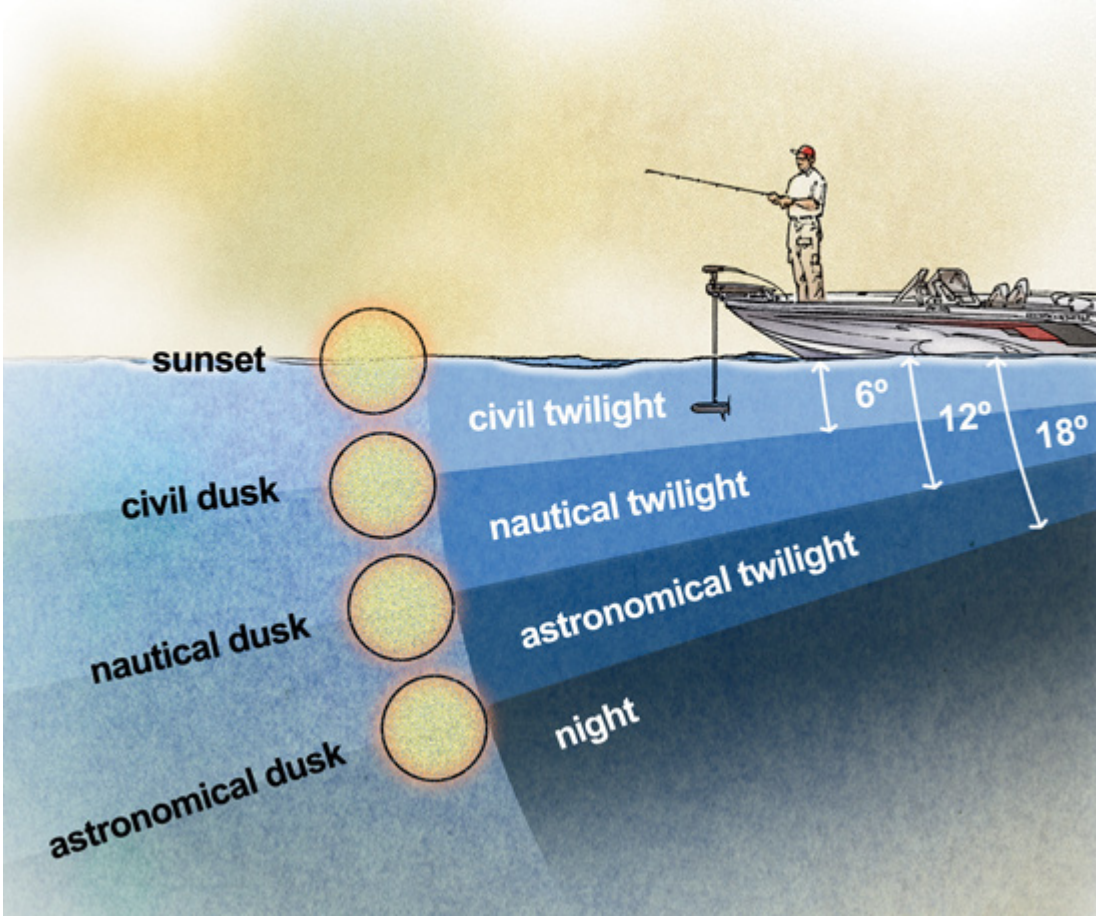
Haziran 2016 — Sun in Ankara

2016		Sunrise/Sunset		Daylength		Astronomical Twilight		Nautical Twilight		Civil Twilight		Solar Noon	
Haz		Sunrise	Sunset	Length	Difference	Start	End	Start	End	Start	End	Time	Mil. km
1		05:22 ↗ (6°)	20:11 ↘ (300°)	14:49:15	+1:08	03:23	22:10	04:10	21:24	04:50	20:43	12:46 (72,2°)	151,715
2		05:22 ↗ (10°)	20:12 ↘ (300°)	14:50:20	+1:05	03:23	22:11	04:09	21:25	04:49	20:44	12:47 (72,3°)	151,738
3		05:21 ↗ (59°)	20:13 ↘ (301°)	14:51:23	+1:02	03:22	22:12	04:08	21:26	04:49	20:45	12:47 (72,5°)	151,760
4		05:21 ↗ (59°)	20:13 ↘ (301°)	14:52:22	+0:59	03:21	22:13	04:08	21:26	04:49	20:46	12:47 (72,6°)	151,782
5		05:21 ↗ (59°)	20:14 ↘ (301°)	14:53:18	+0:55	03:21	22:14	04:08	21:27	04:48	20:46	12:47 (72,7°)	151,802
6		05:20 ↗ (59°)	20:15 ↘ (301°)	14:54:10	+0:52	03:20	22:15	04:07	21:28	04:48	20:47	12:47 (72,8°)	151,822
7		05:20 ↗ (50°)	20:15 ↘ (301°)	14:55:00	+0:49	03:19	22:16	04:07	21:29	04:48	20:48	12:48 (72,9°)	151,841

Diyanet Ankara için bu tarihte iftar olarak 20:22 vaktini vermiş. Yukarıda “sunset” 201:15 (Muhtemelen diyanet bir kaç dakika “tedbir” süresi eklemiş) Burada bir tartışma zaten yok.

Şimdi bu tartışmaların çıktığı noktaya gelelim.

Dikkat ederseniz güneşin hareket hesaplamalarında 3 tür güneş hareketi grubu var (bizi ilgilendirenleri kırmızı dikdörtgen içine aldım) ; bunları aşağıdaki görsel ile özetlemek mümkün:

İmsak vakti tartışmasının bilimsel özeti şudur:

Yeme içme'yi "astronomik ışıma" nın başlangıcında mı bırakacağız yoksa "sivil ışıma"nın başlangıcında mı bırakacağız? (Lütfen diyanet imsakıyesi verileri ile güneş hareketleri tablosundaki değerleri inceleyerek karşılaştırınız)

Yani sizce "fecrin siyah ipliği ve beyaz ipliği" derken Allah, bize "astronomik ışıma" yı mı işaret ediyor, yoksa "sivil ışımayı" mı?

Orucu açarken Kuranda GECE yazmasına rağmen GÜNEŞİN BATTIĞI ilk anları GECE kabul edip orucu açıyoruz. Oysa ki ASTRONOMİK IŞIMANIN BİTİŞ anı 22:15. SİVİL IŞIMANIN bitiş anı ise 20:47. Biz bu ikisine de bakmaksızın, güneşin battığı ilk anı GECE sayarak orucu açıyoruz. (ya

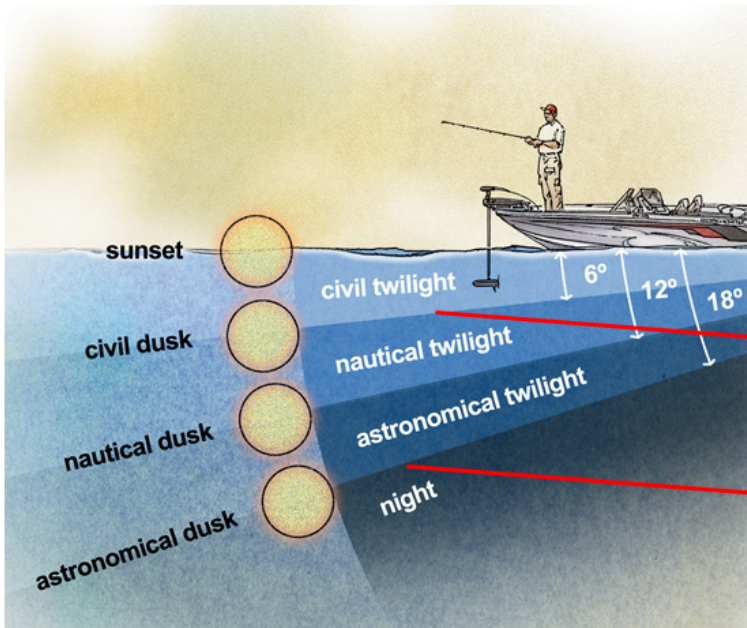
gündüzdür ya gece mantığı; güneşin batmaya başlaması = gece)

Bunun tam zıddını da yeme içmeyi bırakırken yapmamız lazım (yani GECE'nin bittiği ilk an, görselde "night" olayının bittiği yer) **ANCAK** Kur'an burada bize ekstra bir ölçü veriyor: "Fecrin (şafağın) beyaz ipliği siyah iplikten ayırt edinceye kadar"

Fakat diyanet imsakiyesine bakarsanız İMSAK SAATİ OLARAK YAZILAN VAKİT (03:19) güneş hareketleri tablosuna göre "astronomical twilight"ın başladığı yerdir. (03:20) Yani Diyanet imsakiyesinde ortaya koyduğum sayısal veriler ışığında ayet şu şekilde okunmuş oluyor: Geceye kadar orucu tamamlayın, gece biter bitmez yeme içmeyi kesin (Görseldeki "night"ın bittiği yerde "astronomical twilight"ın başladığına (03:20) dikkat edin)

Ayet net olarak ortada... Güneş hareketlerinin ölçümleri de... Karar sizin...

Not: Peki yukarıdaki görselde balık tutan adam bu ışıma farkının ayırdına sizce ne zaman varır? Kuran "gözle görülen" ilk ışımayı mı (civil twilight) baz almamızı istiyor yoksa bazı matematik hesaplarla ve/veya bazı cihazlarla "tahmin" ve "gözlem" yapmamızı mı istiyor?

//// 29.03.2024 tarihli not: O yıllarda bu yazıyı yazarken řu iki hatayı yapmışım; 1-) Ayette el-LEYL yazıyor. Yani gece kelimesinin başında belirlilik takısı var. Bu önemli bir nokta. 2-) Kuran'ın yaptığı GECE tanımını araştırıp ortaya koymalıydım.. Kabul edilen anlayışı doğru varsayarak yazıyı inşa etmişim. Yazıda kurduğum mantık doğru ancak EL-LEYL (bilinen/belirli gece) Kuran'da ne anlama geliyor; bunu araştırmam gerekiyordu.

Bu yazı da konu ile ilgili :

•

[Müslüman bir ülkede doğmayanların suçu ne?](#)

Boyunlara
vurmak?

- [Vurun boyunlarının üstüne...](#)

[Kuranda kadınları dövün mü yazıyor?](#)

[Nisa Suresi 43. Ayet, Sarhoşluk ve Nesh](#)

